

Justitiedepartementet

Polisenheten

Rådets möte för rättsliga och inrikes frågor (RIF) den 8–9 oktober 2015

Dagordningspunkt 9 (rådet)

Dagordningspunkt 3 (gemensamma kommittén)

Rubrik: Förslag till rådsbeslut gällande Rumäniens och Bulgariens Schengenanslutning

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: -

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Senast inför RIF-rådet den 12-13 mars (information)

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Senast inför RIF-rådet den 12-13 mars (information)

Bakgrund

Processen för utvärdering av Bulgariens och Rumäniens förmåga att tillämpa Schengenregelverket inleddes 2007-2008. Rådet antog under 2011 slutsatser som konstaterade att Bulgarien och Rumänien formellt avslutat utvärderingsprocessen och visat sig redo att tillämpa Schengenregelverket på ett korrekt sätt. Därmed fanns förutsättningar att genom ett enhälligt *rådsbeslut* formellt ange från vilket datum Schengenregelverket ska tillämpas i sin helhet i förhållande till länderna, vilket huvudsakligen innebär att personkontrollerna vid de inre gränserna tas bort. Ett motstånd mot anslutning från vissa länder har emellertid stoppat upp anslutningsprocessen. Motståndet motiveras av de brister Bulgarien och Rumänien uppvisat inom kampen mot korruption och organiserad brottslighet. Dessa brister ligger formellt utanför det område

som utvärderas igenom Schengens utvärderingsmekanism men har synliggjorts genom den *särskilda samarbets- och kontrollmekanism* (cooperation and verification mechanism – CVM) som Bulgarien och Rumänien är föremål för sedan sitt inträde i EU. Mekanismen inrättades då de två anslutande medlemsstaterna inte fullt ut ansågs kunna uppfylla kraven som ställs för ett fördjupat samarbete inom rättsliga och inrikesfrågor. Mekanismen syftar till att stödja de två medlemsstaternas fortsatta åtgärder för att uppnå hållbara och irreversibla reformer och därigenom tillgodogöra sig det ömsesidiga förtroende inom medlemskapskretsen som det fördjupade samarbetet fordrar.

Vid RIF-rådet och Europeiska rådet i december 2013 togs frågan om anslutning upp och ett antal medlemsstater deklarerade då att de fortfarande inte ansåg att Bulgarien och Rumänien var redo att anslutas till Schengenområdet. Det fanns därmed inte förutsättningar för något enhälligt rådsbeslut. Istället beslutades att man ska ta fram förslag till beslut som innebär att den vid tidigare tillfällen föreslagna tvåstegsanslutningen används. Tvåstegsanslutningen innebär att man först lyfter gränskontrollen vid ländernas luft- och sjögränser och låter rådet vid ett senare tillfälle återkomma med beslut om när landgränserna ska lyftas.

Ordförandeskapet har angett att man vid rådsmötet den 8-9 oktober eventuellt kommer att informera om läget gällande Bulgariens och Rumäniens Schengenanslutning eller eventuellt bjuda in till riktlinjedebatt och därefter antagande av rådsbeslut om anslutning. Frågan om anslutning har även varit med på dagordningen inför RIF-råden i oktober och december 2014, liksom inför RIF-rådet den 12-13 mars 2015, men drogs tillbaka av ordförandeskapet kort inför dessa möten.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 4(2) i 2005 års anslutningsakt för Bulgarien och Rumänien, vilken stadgar att rådet ska fatta beslut om fullständig tillämpning av Schengen-regelverket med enhällighet efter att ha hört Europaparlamentet.

Svensk ståndpunkt

Bulgarien och Rumänien har berättigade förväntningar på att kunna anslutas fullt ut till Schengensamarbetet. Samtidigt kräver en gemensam yttre gränskontroll fullt förtroende för att regeltillämpningen ska fungera bra i alla delar.

Det finns inför kommande rådsmöte inget förslag till beslut. Det saknas därför förutsättningar för regeringen att formulera en ståndpunkt.

Europaparlamentets inställning

Det tidigare Europaparlamentet var positivt till ländernas anslutning till Schengenområdet.

Förslaget ---**Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa**

De bestämmelser som reglerar Sveriges förhållande till övriga Schengenstater behöver inte justeras med anledning av att ett EU-medlemsland ansluts till samarbetet.

Ekonomiska konsekvenser

Anslutningen torde sakna beräkningsbara ekonomiska konsekvenser för Sverige.

Övrigt